

## ПРЕД ДА ЗАСПИЕШ

Лин Улман е норвешка писателка и журналист. Родена е во 1966 година во Осло. Дипломира на Универзитетот Њујорк каде што студирала англиска книжевност. Кога нејзиниот прв роман *Пред да заспиеш* (Før du sovner) беше објавен во 1998 година, таа веќе беше позната како влијателен книжевен критичар. Стегна статус на една од најдобрите млади норвешки писатели и до сега има издадено пет романи: *Кога сум кај тебе* (Når jeg er hos deg, 2001), *Милост* (Nåde, 2002), *Благословено дете* (Et velsignet barn, 2005) и *Ладна песна* (Det dyrebare, 2011). Романите на Лин Улман се издадени во триесет европски држави и во САД. Живее во Осло.

Наслов на оригиналот

FØR DU SOVNER

Linn Ullmann

Copyright © Linn Ullmann, 1998

All rights reserved.

Translation Copyright © 2011 за македонското издание, ИКОНА

Превод: Димитар Симоновски

Овој превод е објавен со финансиска поддршка од норвешката организација NORLA

Supported by



N O R L A

CIP - Каталогизација во публикација  
Национална и универзитетска библиотека “Св. Климент Охридски”,  
Скопје

ISBN 978-9989-168-58-1

COBISS.MK-ID 78133002

**ПРЕД  
ДА  
ЗАСПИЕШ**

**Лин Улман**





За Нилс



*Би сакал некого да устијам,  
Покај некого да бдеам јас.  
Тебе би те галел, би те лулкал  
Би те следел од сон во сон.  
Би сакал во куќата да сум единствениот што знае:  
Ноќта беше ладна и зла.  
И би сакал да се предадам на слушањето,  
Слушањето на тебе, на светот, на тлото.  
Саатите довикуваат со своите свона,  
И можеш да го видиш дното на времето.  
Долу по улицата некој странец во од,  
И лаеж од непознато куче.  
Потоа, тишина. И очите тогаш  
широко би ги прострел на вровот од твојот сон,  
Нежно да те држат, и да те пуштат кога  
Во мракот нешто ќе се мрдне.*

РАЈНЕР МАРИЈА РИЛКЕ

Не сакам да го нокаутирам противникот.  
Сакам еднаш да го удрам, да се повлечам  
еден чекор и да видам колку го боли.  
Неговото срце го сакам.

ЏО ФРЕЈЗЕР



Сандер молчи. И Карин молчи. Тоа само по себе зборува дека нешто не е во ред. Карин обично не престанува да зборува. Меѓутоа, кога двајца луѓе лежат во кревет среде ноќ и чекаат повик на телефонот, којшто не засвонува, обично станува тивко. Тие го слушаат следново: будилникот на ноќната масичка, кој не отчукува, туку брмчи. Чкрипењето на сидовите. Шушкањето на ветрот и на снегот од другата страна на прозорецот. Соседот до нив, кој не може да заспие, како го гаси радиото и повторно се подготвува да легне во кревет.

Карин му вети на Сандер дека може да остане буден сè додека Јулија не се јави и не посака добра ноќ.

Сандер има седум и пол години.

Јулија требаше да се јави пред неколку часови.

Сега Карин и Сандер лежат во креветот доближени еден со друг. Под прекривката им сиркаат само лицата и малку бушава коса. Понекогаш Карин раскажува бајки. Тоа го прави и сега.

Да ти раскажам нешто Сандер, вели таа.

Што?

Се сеќаваш ли на онаа слика на твојот прадедо, и на сите други слики пред оној споменик во Квинс, пред временската капсула Капалој? Се сеќаваш ли дека зборувавме за сите работи што се наоѓаат во таа временска капсула? Работите што ги закопале под земја, кои никој не смее да ги откопа пред да поминат пет илјади години?

Да, вели Сандер.

Е, тука се крие една бајка.

Во земјата?

Да.

А, зошто?

Оние што ја закопале капсулата најверојатно сакале луѓето што повторно ќе ја откопаат во 6939 година да имаат што да им читаат на своите деца.

Можеш ли да ми ја прочиташ?

Карин нежно ја поместува косата од неговите очи.

Не треба да ја читам, ја знам напамет.

Навистина?

Тогаш слушај ме, вели таа тивко, слушај: некогаш одамна Северниот Ветер и Сонцето се карале за тоа кој од нив двајца е посилен, и еден ден покрај нив поминал човек во дебел капут. Кога го здогледале човекот, се сложиле оној што прв ќе го натера човекот да го соблече капутот од себе, ќе биде најсилен на сите времиња.

И што се случило тогаш, прашува Сандер. Тој се просева склопчувајќи се под јорганот. И што се случи тогаш? Гласот му е скоро нечуен.

Дали сега ќе заспие?

Карин се наведнува над него, го потпира увото на неговото лице.

Не. Сè уште не.

Сендер повторно се исправува. Ги става рацете околу нејзиниот врат. Главата му е на нејзините гради. Посакува таа да каже нешто. За тоа зошто телефонот не засвонува. За тишината во собата. За ноќта.

Колку е сега часот, шепнува тој.

Доцна е Сандере, вели таа, но не сака да каже колку е доцна. Всушност, многу е доцна. Мислам дека никогаш претходно не си бил толку долго буден.

I

*Венчавање, август 1990 година*

